

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő:

Kurkó Gyárfás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Braşov - Brassó

Strada Argintarilor 16 sz. III em.

Engedélyezte: Cenzura Militară

a Presei sub No. 1437.7.X.1944

NÉPI EGYSÉG

Józsa Béla
vértanúsága

(Kolozsvár.) Most egy éve furcsa menet kanyarodott fel a házsongárdi temető kapusokhoz. Elöl hat katona vitt egy koporsót, mögöttük a gyászoló család, s oldalt és hátul borkabátos, marcona detektívek. Egy-egy járókelő riadtan nézett utánunk. Józsa Bélát temették. A kirendelt református pap imát mormolt, bóbliát idézett. Aligha tudta, kit bocsátunk a sírba. Alig földelték el a koporsót, a detektívek hozzám léptek s igazoltattak. Nem lévén jogi értelemben vett családi hozzátartozó, szemet szurt nekik jelenlétem.

Honnan is sejtették volna ezek a pri-békek, hogy Józsa Bélának paragrafusokon innen és túl családtagja egész Kolozsvár minden dolgozója, hozzátartozója, egy szenvedő nemzet s minden ember, aki szent lelki közösségben a vértanuval lázadni mert és az elnyomatás boltíve alatt a béke jelszavait sutogta szerte. Azért valamit sejtettek a detektívek is: ami-ker bevitték a rendőrségre, egy-egy oda-lépett hozzám s bizonyítani próbálta, hogy ő ugyan nem nyúlt Józsa Bélaéhoz, ki tud-ja, hogyan is történhetett meg a szeren-csetlenség? Ők védekeztek, én hallgat-tam s végül is kihallgatás nélkül eresztet-tek ki a kapun.

Másnap siettem fel Budapestre a ször-nyű hírrel: Józsa Bélát, a Békepárt erdélyi harcosát megölték Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter nyomozói... Is-mernünk kell az akkor volt Magyarország sajátos belső világát. Ama hirhadt "kállai kettős" korszak volt ez. A vezető magyar körök régen sejtették már, hogy a né-metek elvesztik a háborút, de úgy akarták átvészelné az elkövetkezendő válságot, hogy semmiféle kockázatot ne kelljen vál-lalnia a németek oldalán szerzett terü-leteket is megtarthassák a maguk önző kaszturalma számára. Alkudoztak hát ti-tokban és nyíltan mindenfelé, arra szá-mítva, hogy esetleg az angolszászok és a Szovjetunió között támadhat olyan ellen-tét, amelynek segítségével megtarthatják az eddig szerzett zsákmányt. Ezt a gyer-meteg diplomáciai játékot támasztotta alá egy látszólagos parlamentarizmus és né-hány apró, külsőleges eredmény. Mig ezek az urak egyfelől százezer és szá-zezer parasztot és munkást öltöztek katonaműndérba és véreztették el a néme-tek zsoldjában, hogy kielégítsék Hitler, másfelől az angolszászok felé akartak par-lamentáris-demokrata látszatot kelteni ti-tkos alkudozásaik érdekében. Ezt a ravasz játékot kerestezte az ország legöntuda-tosabb népharcosaiból alakult Békepárt, kérelmetlenül követelvény urali praktikák helyett a háborúból való kilépést — azon-nal!

A Békepárt munkásai, parasztjai és diákjai számára már nem volt pardon. Ugyanaz a kormány, mely egyfelől líbe-rális mázt vont cselekedeteire, s tessék-lések módra kacsintgatótt balfelé, a had-sereggel és a Gestapoval együttműködve kizsárolt, akasztatott, agyonveretett, ha valaki a nép akaratából s a nép érdekében szállott szembe a háborús politikával s mindenemű alkudozással.

Józsa Béla halála nagy felháborodást keltett Budapesten: a vértanút munkás is-merték, hiszen békebarát munkáslevele — hol teljes nevével, hol írói álnév alatt — egyre másra jelentek meg a Szabad Szó, a Népszava és a Magyar Nemzet ha-sábjain. A felháborodás híreire ama bi-zonyos miniszteriális körökben természe-tesen megkezdődött a kézműös. Egysze-ribe senki sem volt felelős, mindenki más-ra hárította a gyilkosságot, s végül va-lami eljárás is indult, amelynek végső

Megtörtént Brassó munkáspolgár-
mesterének tisztségébe való beiktatásaAz új demokrata városvezető első intéz-
kedése az áruzsora megszüntetésére irányul

Elfoglalta hivatalát Măzgăreanu választott megyefőnökhelyettes is

Annak idején részletesen beszámoltunk a brassói új közigazgatási vezetők megválasztásáról. Megírtuk, hogy a brassói széles néprétegek, akik nem tudtak többé megbirkózni a mindennapi élet nehézségeivel, elégedetlenek voltak a régi városvezetőséggel és egyhangú elhatározással arra a meggyőződésre jutottak, hogy a saját soraikból kikerülő vezetőket kell állítsák Brassó város élére. Több mint huszezer ember vonult fel ezen a napon példás fegyelemben, hogy hangot adjon kívánságának és új megbízható embereket állítson azokra a helyekre, ahonnan eddig hiába várt segítséget.

Brassó város polgármesterévé, a városi lakosság túlnyomó többségét kitevő dolgozó rétegek Cucu Alexandru, vasmunkást állították. Ezzel egyidejűleg helyettes megyefőnökké Măzgăreanu Ion mérnököt választották meg. A választás megtörténte után a tömeg a megválasztott vezetőket

jelképesen beiktatta hivatalukba. A tényle-ges beiktatás elé azonban váratlan ne-hézségek gördültek.

Ilyen előzmények után végre szerda délelőtt fél 10 órakor hivatalosan megtör-tént a brassói nép szabad akaratából vá-lasztott új polgármester beiktatása hiva-talába.

Az új polgármester
első intézkedése

A hivatalos beiktatás után Cucu Alexan-dru polgármesternek első intézkedése az volt, hogy erőyes intézkedéseket fogana-tosított a város életének helyes mederbe való terelésére. Az új polgármester ren-deletet készített, amelynek értelmében a legszigorubb eszközökkel fojtják el az ár-uzsorrát és a gazdasági szabotázs minden megnyilvánulását a város területén. Ezzel egyidejűleg intézkedés történt az ismert helybeli áruzsorások letartóztatása érde-

kében is. Ezzel kapcsolatban máris utasi-tásokat adott a városvezetés, hogy mindazokat, akik árut halmoztak fel, ad-ják át a bírói hatóságoknak.

A megyefőnökhelyettes
beiktatása

Ugyancsak szerdán délelőtt megtörtént Măzgăreanu Ion mérnök, a népválasztotta új megyefőnökhelyettes beiktatása is új hivatalába. A beiktatás Zaharia Constan-tin ezredes megyefőnök teljes hozzájárú-lásával történt.

Itt írjuk meg, hogy a Nemzeti Parasztpárt és a Liberális Párt helybeli képviselői Zaharia ezredes, megyefőnök leváltását követelték. Ez azonban nem történhet-t meg, mivel ugy Brassó város, mint a me-gye lakossága, teljes mértékben meg van elégedve a megyefőnök működésével, mi-vel nagy megértéssel tett tanúságot a nép jogaival szemben.

Vinogradov tábornok válasza
a Romániai Egységes Szakszervezetek küldöttségének

A munkásság sokban hozzájárulhat a fegyverszüneti szerződés teljesítéséhez

(Bucureşti.) Tegnap délután Vinogra-dov tábornok, a szövetséges fegyverszü-neti bizottság alelnöke, kihallgatáson fo-gadta a Romániai Egységes Szakszerve-tek küldöttségét, amely a szakszervezeti munkások üdvözlését hozta a Szovjetunió-nak és Sztalin tábornagnak, hangoztat-va, hogy kötelezik magukat dolgozni a fegyverszüneti feltételek pontos betartá-sáért.

Vinogradov tábornok a következő be-szédben válaszolt:

Köszönöm a munkásság megbízottainak a Szovjetuniónak és Sztalin tábornagnak szóló üdvözlését.

A munkások segíthetnek a fegyverszü-neti feltételek teljesítésében. Elsősorban a termelés emelésére kell gondolnotok és pedig 3 okból:

1. Így segítitek a Vörös Hadsereget és a Román Hadsereget, hogy folytassa a háborút a hitlerizmus végleges megse-mmítéséig.

2. Így teljesítve lesznek a fegyverszü-neti megállapodás gazdasági kikötései.

3. Megjavul az ország gazdasági helye-zete és emelkedik a lakosság életszín-vo-nala.

eredménye szerint a meggyilkolást nem is gyilkolták meg... Így az urak, akiknek kellemetlen volt az, hogy az írásából jól ismert Józsa Bélaért, aki már a kisebbségi időkben is nevet szerzett magának az er-délyi magyarság tömegei előtt, széles kör-ben vonták őket felelősségre.

Józsa Béla halálhíre közben elterjedt szerte az országban s ez a hír fegyver lett a dolgozók kezében. A Békepárt ezer ve-széllyel, hóhérok dacolva mindenütt ott

Másodszorban meg kell javítani a lakos-ság ellátását. Az üzérkedést el kell nyom-ni. A bérek emelése egyedül nem elég a lakosság helyzetének megjavítására. El kell érni az árak bizonyos állandósítását is. Különben újból megkezdődik a verseny-futás, amelyben a bérek sohasem érik utól az árakat.

Harmadszor, igen hasznosan járulhattok hozzá az összes fasiszta, hitlerista és hit-leristabarát maradványok felszámolásá-hoz, melyek megátolják a fegyverszüneti szerződés pontjainak hű és pontos teljesí-tését.

Negyedszer, a szakszervezetben levő munkások hasznos módon járulhatnak hozzá a Szovjetunióból elrabolt javak visz-szatérítéséhez. Ti, mint munkások, elkép-zelhetitek az ukrainai szovjetmunkások helyzetét, akik, hazatérve tüzhelyekre, nem találtak ott sem a gyárakat, sem a szerszámokat, sem saját holmijukat és sokan közülük családjukat sem.

A rablott javak visszaszolgáltatásával munkásainkat juttatjuk munkához. Ti meg-jelölhetitek a helyeket, ahol a Szovjetszö-vetségből rabolt javak találhatóak.

dolgozott már a tömegek között. Józsa Béla, aki annyi röpcedulát fogalmazott meg életében, most maga került rá a röp-cédulákra, hogy hősi halálával harcra buzdítson a hitlerizmus, a Horthy-rendszer háborús politikája, az alparlamentarizmus, az alatomos diplomata-büvészkedések, a magyar nép elnyomása s a másnemzetisé-gük üldözése ellen. A vértanu-áldozat nem menthette meg a háború követke-zményeitől az országot és a népet, de örök-

Egyetértek veletek, hogy a fegyverszü-neti feltételek hű teljesítése megteremthe-ti a kedvező feltételeket a Románia és a Szovjetszövetség közti közeledésre és a népeink közti tartós békére. Ugy vél-jük, hogy a jószomszédai kapcsolatok nélkül a Szovjetszövetség között egyrés-zről és szomszédai — Románia, Lengyelor-szág és Finnország — között másrészt, nincs meg a biztosítékunk újabb kaland ellen, amely országainkat ismét háboruba sodorná. De ha jó szomszédi és baráti viszonyban élünk, akkor nehezen lehet minket háboruba sodorni.

Ezért az az óhajom, hogy lássatok hoz-zá e munkához a Szovjetszövetséggel és a többi Szövetséges Nemzetekkel való jó szomszédi kapcsolatok megteremtése ér-dekében.

A megbeszélés, amely másfél órát tar-tott, szívélyes légkörben folyt le. Viro-gradov tábornok érdeklődött mindegyik kiküldött neve és hivatása iránt. A távo-zásnál Vinogradov tábornok és Bogdenko ellentengernagy meleg kézsorítással bu-csúztak a kiküldöttektől és eredményes munkát kívántak nekik.

re szóló jelet adott arra, hogy a magyar bünök sötét fellegei mögött ott van a magyar nép szabadságharcának napfénye is. Józsa Béla halála évfordulóján nem fo-gadhatunk meg kevesebbet, mint a hős harcának bátor folytatását a világszaba-dságért, kérelmetlenül leplezve minden fasizta manővert és aljas visszaélést a demokrácia népi eszméivel.

Balogh Edgár

MŰHELYBŐL — FALUBÓL

A magánalkalmazottak szervezkedése és bérharcai

A magánalkalmazottak szakszervezete mellett működő női bizottság,

minden szombaton d. u. 3 órákor tartja vezetőségi ülését a szakszervezet helyiségében, Gh. Barjű No. 5 (Lópiac).

A Pharmag-cég alkalmazottjai megbízottakat választottak

A minap megtartott szervezkedő gyűlésükön a brassói Pharmag-cég tisztviselői a következő megbízottakat választották meg: dr. Hiemesch, Kunnert asszony és Prediger kisasszony. A magántisztviselők szakszervezetét a gyűlésen Simon kártárs képviselte.

A Thomas, Scheeser & Galtz alkalmazottai

nov. 23-án szervező gyűlést tartottak, ahol megválasztották vezetőségüket: Elnök: Hendl Martin, alelnök: Bonfert Johann, titkárok: Miess Bartolomeus és Nissler Adolf. Vezetőségi tagok: Göllner Hermann és Binder Zoltán. A nők részéről Filipánits Livia.

A brassói bankhivatalnokok nagy többsége

már meg van szervezve a magánalkalmazottak szindikátusánál. Most tartották meg a „Banca de Credit Român” tisztviselői szervező gyűlést, ahol Bizdideanu Ioan-t delegálták a szakszervezetbe.

A Frajli Scherg bőrüzlet alkalmazottainak vezetősége

és a főnök között tárgyalások folytak az alkalmazottak sérelmeinek orvoslásáért. A magánalkalmazottak szakszervezete nevében Bayer Reinhold és Prediger Gerhardt tárgyaltak és a következő eredményeket érték el:

1. Pénzbeli segély telire.
2. A fa beszerzése és szétosztása leszállított árban.
3. A szabadságpénz teljes egészében való kifizetése.
4. Élelmicikkék beszerzése hivatalos áron. Minden alkalmazottat beiratnak a „Muncitorul” szövetkezetbe, ugyanakkor 4500 lei garanciát tesznek le mindenki részére. Ezt a pénzt kamatmentes kölcsönnek tekintik.
5. A fizetéseket törvény szerint felemlétek és a drágasághoz mérten újból fogják emelni.
6. Karácsonykor dupla fizetés.
7. A gyermekek utáni segélyt 1000 lej-ről 1500 leire emelték már október 1-től.
8. A cég szükség esetén szövetet szerez hivatalos áron.
9. A munkaidő meghatározása és annak szigorú betartása.

A zernesti gyári munkásság lakást és tüzfát követel

A zernesti cellulózegyári munkásság szervezkedéséről és kiharcolt eredményekről már több ízben írtunk. Most további két zernesti üzem, a Lomás és Socotub munkásainak szervezkedéséről és a gyári vezetőségek elé terjesztett követeléseiről számolhatunk be.

A két vállalat munkásai együttes szakszervezeti gyűlésükön kérték munkabéreiknek kiigazítását ez év február elsejétől kezdődően. A gyári vezetőségek gondoskodjanak a munkások téli ellátásáról, fizessék meg a „tulórákat, adjanak a gyermekek részére segélyt és a 208 órás munkabértöbbletet rendezzék.

Az üzemek igazgatói gondoskodjanak arról, hogy a munkásoknak mindig legyen munkájuk és ha nem lenne elég dolog, úgy az alapfizetést akkor is adják ki. Ezzel kapcsolatban november elsejei kezdettel féléves munkaszerződés megkötését kérik. Végül az a zernesti munkásság kívánsága, hogy lakásukról, tüzelőanyagukról és világításukról a vállalatok vezetői gondoskodjanak.

Hogyan áll valójában a munkabérek és havifizetések kérdése

Nem tulzottak a megállapított béremelések

A fővárosban megjelenő „Libertatea” című lap hasábjain Stroia Gh. foglalkozik a fizetésemelések kérdéseivel. Minthogy a cikkben felvetett kérdések az egész dolgozó társadalmat érintik és érdeklik, a cikket teljes egészében közöljük.

Egy hete már annak, hogy az Árkormánybizottság az alkalmazottak kiküldötjeivel egyetemben — mely kiküldöttek között magam is szerepeltem — megállapította a munkások és hivatalnokok legalacsonyabb fizetését. S ugyancsak egy hete annak, hogy a kormány gazdasági bizottsága jóváhagyta ezeket a fizetéseket. A vonatkozó miniszteri rendelet azonban mind a mai napig nem jelent meg.

Mégis a fővárosi, sőt vidéki lapok is egész sereg részletet és számadatot közöltek ezzel a rendelettel kapcsolatban. A

munkaadók kezébe még nem jutottak el az új fizetési táblázatok. Kinek volt hát érdeke, hogy ezeket a részleteket nyilvánosságra hozza és milyen célt követett vele?

Persze az újságok olyan megjegyzéseket fűztek a kérdéshez, amilyen éppen jölesett, vagy amilyent felesseik sugalmaztak nekik. Ezenkívül pedig az iparmágnások széleskörű és jól irányított hadjáratot indítottak a megállapított fizetések ellen. Csillagászati számokat szellőztettek. Megállapították, hogy a bizottság által jóváhagyott fizetések egyrésze a havi négyszázszázöt is meghaladja. És így tovább. Az urak továbbá felhívták a figyelmet arra a gazdasági romlásra, amely a megállapított fizetések alkalmazása következtében éri az országot. Am egyiknek sem jutott eszébe, hogy az utóbbi években beszédett roppant nyereségeiket boly-

gassák. Azokat a nyereségeket, amelyeket fizetés címén munkásaiknak kellett volna kifizetniük, de amelyek Antonescu szuroynainak védelme alatt zsebükben maradtak.

De ha feltételezzük is, hogy a mostani fizetésemelések a munkaadó költségvetésének terhére is mennek, ez még nem jelenti az árak növelését. Ez a fizetésemelés kitünően fedezhető a munkaadó jövedelmének csökkentésével.

A megállapított fizetések jóval a drágasági arányszámok alatt vannak. Ennek megvilágítására alább közöljük a fizetésemelések pontos összegét, mert így összehasonlítást lehet tenni a sajtóban megjelent számok és a valóság között s mert mindenki számot vehet azzal, hogy a piaci árak sokkal inkább nőttek, mint az 1940-es fizetések alapján megállapított emelések.

Mit tartalmazott a megállapított bértáblázat

Munkások (óraber)		Hivatalnokok (havibér)	
1940 XII.	1944	1940 XII.	1944
10	100,00	2.000	20.000
12	119,80	2.400	23.960
14	139,40	2.800	27.880
16	158,80	3.200	31.760
18	178,00	3.700	35.600
20	197,00	4.000	39.400
22	215,80	4.400	43.160
24	234,40	4.800	46.880
26	252,80	5.200	50.560
28	271,00	5.600	54.200
30	289,00	6.000	57.800
32	306,80	6.400	61.360
34	324,40	6.800	64.880
36	341,80	7.200	68.360
38	350,40	7.600	70.080
40	358,90	8.071	71.780
42	367,30	8.400	73.460
44	375,60	8.800	75.120
46	383,80	9.200	76.760
48	391,90	9.600	78.380
50	399,90	10.000	79.980
52	407,80	10.400	81.560
54	415,60	10.800	83.020
56	423,30	11.200	84.660

Amint a fentiekből látszik, a legnagyobb megállapított órabér 423,30 lej. Lássuk azonban, mekkora volt a munkás valóságos bére 1940 decemberében és mekkora ma? Egy bucaresti-i vasmunkás akkori legnagyobb hetibére az ármegállapító bi-

zottság döntése szerint 1392 lej, vagyis az órabére 29 lej. Ennélfogva az előbb említett munkásnak ma óránként 280, hetenként, 13.440, havonként pedig 53.760 lejt kellene kapnia. Ebből az összegből levonásba kerül a társadalombiztosító, az adó és sok egyéb szolgáltatás, úgy hogy

a munkás számára 40.000 lejnél több nem marad. Hangsúlyozzuk, hogy ez a legmagasabb fizetés s hogy ezt is csupán egyesek kapják a vasiparban, amely Románia iparának legfontosabb ága.

A legkisebb hetibér az említett döntés értelmében 550 lej, ami 12 lej órabérnek felel meg. Ez a munkás most 119,80 lej órabért, 5750 lej hetibért, vagy pedig 23.000 lej havi bért kapna. Ha figyelembe vesszük a levonásokat, ez a munkás jóval 20.000 lej alatt lévő havibérhez jut csak.

A munkások többsége azonban 1940 folyamán átlag 12—22 lej órabérrel dolgozott, tehát most 120—216 lej órabér járna neki. Ennél többet csak a mesterek és segédmesterek kapnának, de ezek között is alig van egy pár Bucuresti-ben, aki 1940-ben 52 lejes órabérrel dolgozott, tehát most 70.000 lej fizetést élvezne.

Ezeknek az adatoknak alapján megkérdézzük a fizetésemelések ellen hadjáratot indító román iparmágnásokat, vajon csakugyan olyan tulzottak ezek a fizetések? És felelünk is erre a kérdésre. Csakugyan tulzottak, de nem a munkások fizetése, hanem azoknak az uraknak a fizetése, napidíjai, jelenléti díjai és egyéb jövedelmei, akik a munkás és a nép bőrén meggazdagodtak.

A romániai öntudatos munkásság elhatározott harcot fog folytatni a herék és nadályok ellen s felkéri a kormányt, hogy azonnal léptesse életbe az új fizetéseket.

A „Vacuum Oil Company” hitlerista vezetőit is eltávolította az öntudatos munkásság

A „Vacuum Oil Company” petróleum-finomító munkásai nagy kiüldöttsége mellett a vállalat igazgatósági irodájában is követelte, hogy Patzel Károly hitlerista érzelmű technikai igazgatót és Gun Friedrich hivatalnokot azonnal távolítsák el a gyárból. A munkások elhatározása folytán mindketten elhagyták helyeiket. A

munkások ezután új igazgatót választottak Alboteanu Gheorghe mérnök, eddigi volt aligazgató személyében, aki mindig megértően viselkedett a munkássággal szemben.

A „Vacuum Oil Company” munkássága más gyárak példája után indulva, újabb bizonyítékát szolgáltatva az önálló kezdeményezésre a tisztogatás terén.

Az Ekésfront szászhermányi gyűlésén a földművesek elpanaszolták a bajaikat és kérték a cukorrépa árának a felemelését

Mit keres a cukron a termelő és mennyit a cukorgyár

Az Ekésfront prázsmári alakulógyűlésén kívül vasárnap Szászhermányban is népgyűlést tartottak, amelyen elhangzott beszédek során rámutattak arra, hogy első esetben történik meg az ország történetében, hogy a földművelésügyi államtitkárság betöltője Zároni Romulus, egy valóságos hunyadmezei földműves legyen. A hermányi román földműveseknek kevés a

földjük, de nincs megfelelő gazdasági szerszájuk sem, amivel azt megműveljék. Nincs sőjük, petróleumjuk, gypotjuk. Különösen rossz a helyzete azoknak, akik cukorrépa termesztéssel foglalkoznak.

Ha a gazdák közül valaki répát termel, úgy egy holdnak a megművelése 57.800 lejben áll. Ez tíz tonna cukorrépa-termelést ad és ezért a termelő a botfalusi cukor-

gyártól hatvan ezer lejt kap. Így a répán holdanként csak két-három ezer lejt lehet keresni. Ha négy-öt holdon termelik a répát, úgy ezután is csak húsz ezer lejt meggy fel egy egész család évi munkája utáni jövedelme.

Szótavettkék ezzel kapcsolatban a gyűlésen, hogy miatti a gazdálkodó egy hold cukorrépa-termése után két-három ezer lej keresethez jut, ugyanakkor a cukorgyár ugyanennyi repából öt-hatezer kg cukrot állít elő, amiből tisztán megkeres ötszáz ezer lejt.

Ha a földművesnép — hangoztatták a gyűlésen — összefogva vívni meg harcat érdekei kivívásában mindazt a hatalmas összeget, ami ma a cukorgyárak pénztárába folyik be, a jövőben a gazdák zsebébe vándorolna.

A ruházati ipari munkások közgyűlése

Vasárnap, december 3-án, d. e. fél 10 órákor az összes ruházati iparhoz tartozó munkások és munkásnők, tanoncok és tanoncleányokat is beleértve — tehát szabók, varrónók, fehérneművarrónók, szűcsök, kalaposok és kalaposnők, keztüés sapkakészítők — jelenjenek meg a P. Libertatii 26. sz. alatt a második emeleten a szakszervezeti székházban. A napirenden szakmai kérdések és egyéb fontos pontok szerepelnek. — A vezetőség.

A népek békéjét hirdette a kolozsvári tanárok és tanítók nagygyűlése

Vescan Teofil és Bányai László a demokrácia harcáról

(Kolozsvár). A kolozsvári Tanárok és Tanítók Szakszervezete a napokban nagygyűlést tartott a Diákházban. A népes gyűlést Bugnariu Teodor elnök nyitotta meg. A megnyitó után Válcov Timofei és Jancsó Elemér román és magyar nyelven számoltak be a szakszervezet eddigi működéséről. Ismertették a munka megindításának nehézségeit és a legsürgősebb tennivalókat. Mindketten hangsúlyozták, hogy mind a szakszervezeti tagság, mind a jelenlegi elnökség megbízatása mindaddig ideiglenes, amíg a tantestület körében a tisztogatást megéjtik. Ez a feltétele annak, hogy a demokratizálódás megtörténjen. A demokratizálódás, a tisztogatás, valamint a tanár- és tanítóihiány és a fizetések kérdésének megoldása érdekében a választmány hét pontból álló határozati javaslatot terjesztett a nagygyűlés elé. A határozati javaslatot többek hozzájárulása után a nagygyűlés elfogadta. A nagyjelentőségű határozat kimondja, hogy:

1. Északkelet-nyugati területén az együttes népek békéje és közös boldogulása tekintetében és érdekében minden eszközzel harcolni kell a fasizmus és szovinizmus szellemé és képviselői ellen. Ezért a legszigorúbb következetességgel azonnal végre kell hajtani a tanszemélyzetnek a fasizmus és szovinizmus elemektől való megtisztítását. Ugyanakkor azonban a legerőteljesebben kell dolgozni a tanárok és tanítók őszinte demokratizálódása érdekében is, hogy öntudatos szellemi dolgozókként a nevelés hatalmas fegyverével vegyenek részt a demokratikus állam és társadalom megvalósításáért folyó harcban.

2. Kimondja a nagygyűlés, hogy a demokratikus szabadságjogok értelmében meg kell valósítani a legteljesebb szabadságot. Minden szülő a gyermekét saját anyanyelvén taníttathatja és azért gondoskodni kell arról, hogy mindenütt a lakosság anyanyelvét és anyanyelvi megoszlását szigorúan szem előtt tartva állapítsák meg az iskolák és tagozatok előadási nyelve és nyelven alkalmazást a szükséges tanszemélyzet. Ugyancsak a tanszabadság alapján a szülők tetszésük szerint választhatnak az állami és egyházi iskolák között.

3. Az elmúlt évtizedek és a közelmúlt szovinizma iskolapolitikáját szolgáló, nyomorúságos elméleti és a nagyvárosokba összpontosított oktatással szemben a gyakorlati szakoktatást kell előtérbe állítani. Gondoskodni kell arról, hogy minden vidék földrajzi és gazdasági jellegének megfelelő iskolához jusson.

4. Az iskolák munkájának azonnali megindítása érdekében sürgősen meg kell oldani a tanító- és tanárihiány kérdését. Ezért egyfelől a nép érdekeit szem előtt tartva, arányosan kell szétosztani a városokban és a vidéken a rendelkezésre álló tanszemélyzetet, másfelől a román tanárok és tanítók tekintetében tapasztalható nagy hiány csökkentésére a tanárok és tanítók szakszervezete forduljon a romániai szakszervezeti központhoz, onnan kérve a szükségleteknek megfelelő, kellően igazolt politikai magatartású román tanítókat és tanárt. Állástalan és a nemese cél érdekében szabadságot kérő tanár- és tanítótársaink készséggel fognak segítségére sietni északkelet-nyugati román testvéreiknek az iskolai év megkezdése és biztosítása érdekében. Adott esetben ugyanígy kell megkísérlni a magyar tanító- és tanárihiány leküzdését is.

5. A fasizmus és szovinizmus átkos következményeit el kell tüntetni a tanulóifjúság életéből is. Ezért azonnali intézkedést kérünk a kolozsvári akadémikus román tannyelvű állami gimnázium egy tanévet veszített növendékeinek kártalanítására oly formában, hogy ebben a tanévben két osztályt végezhesse, a nyolcadik osztályos gimnáziumi tanulók pedig ugyanebben az évben érjék meg az első félévben beiratkozhatóságukat az egyetemre és a főiskolákra. Ezen iskola tanulói az elvakult nacionalizmus és az elnyomó fasizmus áldozataiként veszítették egy évet,

melyet most a felszabadító demokratikus erők jóvoltából pótolhatnak.

6. A nagygyűlés döntő fontosságának és példamutatónak tartja a szakszervezet, a tankerületi főigazgató és a kolozsvári középiskolák igazgatói között létrejött azon megállapodást, hogy kötelező tantárgyként tanítják a román középiskolákban a magyar, a magyar középiskolákban a román nyelvet és irodalmat, hogy ezzel is elősegítsék a közeledést és az egységet az együttes két nép között.

7. E pontban a nagygyűlés határoz egyes elmaradt tanári és tanítói fizetések kiutalásáról, továbbá a fizetések felemeléséről a drágasággal arányban.

A nagygyűlés ezenkívül kimondta, hogy még a tanítás megkezdése előtt egy külön erre a célra kiküldött bizottság a használhatatlanná vált tankönyvek helyett dolgozzon ki vezérfonalat az összes iskolák és osztályok számára.

A nagygyűlésen felszólalt Bányai László tanár is, a délerdélyi Magyar Népi Szövetség kiküldötte. A szövetség nevében üdvözölte a nagygyűlést s megelégedését fejezte ki a határozati javaslatok felett. Rövid beszédben ismertette a Székelyföld nehéz tanügyi helyzetét s annak a reményének adott kifejezést, hogy a kolozsvári Tanárok és Tanítók Szakszervezete segítségével siet majd bajba jutott székely testvéreinek.

Vescan Teofil egyetemi tanár felszólalásában szintén a demokratizálódás szükségességére mutatott rá. Őva intette a szakszervezetet attól, hogy azt higgye, mintha máris eleget tett volna ennek a kötelességének. A demokrácia elsősorban harc — mondotta. Ezt a harcot kell megharcolni tanároknak és tanítóknak egyaránt.

Medgyesén új városi vezetőket választott a lakosság

Kedden délután Medgyesén is új városi előjáróságot iktattak be. Medgyes új polgármesterül a lakosság Mureșanu Ștefan tanítót, az Ekésfront megbízottját választotta meg, míg helyettes alpolgármester Proștean Nicolae kereskedő, a Szociáldemokrata Párt tagja lett.

A beiktatás előtt a Nemzeti Demokratikus Arcvonal küldöttségének felkereste a régi polgármestert, akivel a lakosság nem volt megelégedve és közölte vele a dolgozó népretek elhatározását. A bejelentésre a régi polgármester azt válaszolta, hogy nem hajlandó alávetni magát a határozatnak és szükség esetén a megszállástól sem riad vissza. Ezt a választ a Nemzeti Demokratikus Arcvonal küldöttsége a lakosság tudomására hozta. A délután folyamán mintegy nyolcezer emberről álló tömeg gyűlt egybe és tüntető felvonulást rendezett a városháza előtt. A helybeli rendőrség parancsnoka felszólította a tömeget, hogy oszljon szét, mert különben fegyverhasználatra fog számítani.

A Magyar Népi Szövetség vasárnap délelőtt Bodolai gyűlést tartott. Az ülést Serény József helybeli lakos nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót a brassói kiküldötteknek.

Az első felszólaló Lőrincz Sándor volt, aki feltárta a parancsuralmi rendszerek zsarnoki önkényét, majd hangoztatta, hogy augusztus 23-ika felszabadította a népet. A jogokat és követeléseket azonban ki kell harcolni és ezt csak szervezkedéssel lehet elérni.

Ezután Csirikás György emelkedett szólásra. Beszédében mindenekelőtt a fasizmusról szólt, felemlítve, hogy az a káros és bűnös eszme csak nyomort, szenvedést és gyűlöletet eredményezett és országokat döntött romlásba. Ennek a korszaknak azonban már vége és a demokrácia magyar

Az apácai ifjúság vasárnap, nov. 26-án ifjúsági alakuló gyűlést tartott. A gyűlésen nagyszámú ifjú és leány vett részt. Különösen a lányok képviseltették magukat nagy számban. Az ifjak nagyrésze ugyanis munkaszolgálatot teljesít.

A gyűlést Orbán József apácai ifjú nyitotta meg. Üdvözölte Lőrincz Lászlót, aki a Magyar Népi Szövetség ifjúsági szervezetének brassói csoportját képviselte. Orbán József után Imre András szólott egy pár szót a gyűlés résztvevőikhez. Kiemelte

A tömeg azonban nem vette figyelembe ezt a fenyegetést. Ekkor egy küldöttség ment fel a városházára, élén a megválasztott új vezetővel. A régi polgármestert azonban már nem találták hivatalában, ahonnan elmenekült. A volt polgármester helyettese és a titkár átadták az ügyiratokat és a folyamatban levő ügyek intézését Mureșanu Ștefan polgármesternek és Proștean Nicolae új alpolgármesternek.

Nagyküllő vármegye megyefőnöke, mikor tudomást szerzett az eseményekről, Segesvárról Medgyesre utazott és kísérletet tett arra, hogy megegyezést hozzon létre a politikai pártok között. A Nemzeti Parasztpárt és a Liberális Párt ellenkezésén azonban ez a kísérlet meghiúsult.

A brassói és medgyesi választások azt bizonyítják, hogy a nép megelégedte a jelenlegi helyzetet és nem hajlandó többet alkudozásba bocsátkozni, hanem maga jelöli ki azokat az embereket, akiknek kezébe sorsa irányítását lehelyezze.

társadalomnak szervezkednie kell. Vigyáznia kell azonban arra, hogy csak valóban demokráta vezetők kerüljenek az élre.

Téglásiné a nők nevében szólalt fel, hangoztatva, hogy a dolgozó nők ugyanolyan jogok járnak, mint a férfiaknak.

Demmek Jenő brassói kiküldött azt fejtette, hogy az igazságtalanságok ellen ma bárki felemelheti a szavát, mert elmúlt az az idő, amikor azokat, akik kimondták az igazat, börtönbe csukták. Ő is a szervezkedés szükségességét hangoztatta.

A gyűlést Lukács György helybeli lakos rekesztette be, megköszönve a brassói kiküldötteknek, hogy megmutatták az igazi utat, amelyen a magyarságnak haladnia kell.

Ezután Lőrincz László vette át a szót. Megemlítette, hogy ennek a gyűlésnek nagy jelentősége van, mert pontot tesz a múltra, de ugyanakkor megindítja annak a harcnak, melyet egy igazságosabb életért vívunk. Vázolta azokat a szenvedéseket, melyeket ez a háború az ifjúságra hozott és annak a reményének adott kifejezést, hogy a jelenlegi harc nem lesz hiábavaló.

A gyűlés fontosságát s felhívta az ifjúságot, hogy tömörüljön a Magyar Népi Szövetség zászlói alá.

Ezután Lőrincz László vette át a szót. Megemlítette, hogy ennek a gyűlésnek nagy jelentősége van, mert pontot tesz a múltra, de ugyanakkor megindítja annak a harcnak, melyet egy igazságosabb életért vívunk. Vázolta azokat a szenvedéseket, melyeket ez a háború az ifjúságra hozott és annak a reményének adott kifejezést, hogy a jelenlegi harc nem lesz hiábavaló.

való. Ezután a szovinizmusnak a népek közötti romboló hatását ismertette. Rámutatott arra, hogy a mesterségesen szított fajgyűlölet mégsem vert igazán mély gyökeret a magyar ifjúság lelkében. Állítását a falu életéből vett példákkal igazolta.

Rámutatott a város és a falu egymásrautaltságára is. Majd a magyar ifjúság jelenlegi helyzetét ismertette, valamint a jövőbeli feladatát, amely abból áll, hogy teljes erejével vegyen részt a demokratikus építő munkában, amelyet a Magyar Népi Szövetség folytat.

Lőrincz László beszéde után a Magyar Népi Szövetség apácai megbízottja, Bartha Márton beszélt.

A diktatorikus idők alatt — ugymond — az ifjúsági munka szünetelt. A háborút megelőző időkben hatalmas dalárdák voltak, mely számos versenyen vett részt, valamint működő gárdák. Ezután felszólította az ifjúságot a szervezkedésre. Az ülés végén felolvasták Groza Péter helyettes miniszterelnök ismeretes dévai beszédét, majd sor került az ifjúság ideiglenes szervezőbizottságának megválasztására. A bizottság tagjai: Az ifjak részéről: Orbán József ifjúsági vezető, Imre András jegyző, Csere Mihály, Bölöni Mihály, Bölöni József, Kispál Gyula, Oláh István, Kelemen Gyula, Dibernándó László, Demeter János. A leányok részéről: Varga Róza ifjúsági vezető, Simon Teréz, Simon Anna, Csere Róza, Orbán Margit, Sós Margit, Mátis Anna, László Erzsébet, Szabados Rebeka, Bölöni Róza, Kelemen Borbála, Jakab Margit.

Hogyan folyt le a véres fasizista provokáció a fővárosban

A „Scănteia” című lap részletes riportot közöl arról a fővárosi munkásnegyedbeli táncmulatságról, amelyen Oprisan altiszt sortűzt rendelt el a békés résztvevők ellen, ami két halálesettel és több sebesüléssel végződött. Mint a beszámolóból kiderül, Oprisan Ion altisztet, aki a 4-es gépesített vadászrezd katonája, a rendfőtartással megbízott, Chițan Ilie csendőrtiszt, nem engedte be a terembe, mert nem akarta a belépti díjat megfizetni. Figyelmeztette, hogy a táncmulatságot az erdélyi fronton megsebesült katonák javára rendezik. Oprisan erre fenyegetőzni kezdett, majd pedig eltávozott. Néhány perc múlva katonai teherautó állott meg a táncmulatság színhelyén szolgáló deszkaépület előtt és abból Oprisan vezetésével 10 önműködő revolverrel és egy géppuskával felfegyverzett katona szállt ki. Oprisan ezután a teremből kihívta a táncmulatság Vaduva nevű munkásrendezőjét, aki gyanútlanul ki is ment az udvarra. Itt aztán a katonák megragadták, ütlegelni kezdték és el akarták hurcolni. Végül is Chițan csendőrtisztnek és néhány fiatalembernek sikerült kiszabadítani.

A katonák erre sortűzt adtak le a levegőbe. A sortűz hallatára a teremben halálos csend keletkezett. A következő pillanatban felhangzott Oprisan parancsa, amint sortűzt rendelt. A sortűzre a jelenlevők lefektették a terem padlójára. Rövidesen újra felhangzott a parancsszó és a deszkaépítmény falain keresztül újra sütvényt kezdtek a gyolók. A második sortűz után holtan maradtak a helyszínen Cocea Ion és Serăian Constantin munkások, akik az ablak mellett kerestek menedéket.

A „Scănteia” még megírja, hogy a tetesek elmenekülése után a jelenlevők azonnal értesítették Chițan Ștefan csendőrmestert, aki egyébként a városnegyed lakosai szerint együttműködött a légióban Oprissal. Chițan csendőrmester meg is jelent a helyszínen és megvette jelentését a 4-es gépesített vadászrezdnek, de jelentésében igyekezett barátait megvédeni és az esetet jelentésként összeállításra tüntette fel. Felrója tovább a lap, hogy az ügyészről déli 12 óráig senki sem szállt ki a helyszínre, noha az esetet már kora hajnalban bejelentették.

A lap megállapítja ezután, hogy a városnegyed a légionáriusok terrorizálják. Maga Oprisan szintén vasgárdista, amelyet többszörös katonaszökevény és tolvaj, aki büneit kétszer letartóztatásba is került, de a hadbírószag szabadságra helyezte azzal, hogy ügyeit majd a háború után tárgyalják le.

HIREK

Naptár:

1944 december 1. péntek. A nap 7 óra perckor kel és 4 óra 11 perckor nyugszik. Kat. Eliza. Prot. Oszkár. Ort. Prof. N. Zsidó 5705 év Kislev hó 15.

Mozik műsora:

Aro: Az eltévedt leány. Astra: Nyomorultak. Capitol: A mult árnyai. Corso: Kisértelek. Eforia: Hotel Hollywood. Lumina: A sysmai muskétás. Redout: Zenélő mesék (Szovjetfilm). Regal: Gyilkosság karácsonykor.

Szolgáltatás gyógyszertárak

Pénteken: Tuli, Szabadságtér 1.

A hagyományos módon ünneplik meg december elsejét

(București.) A fővárosi rádió közli December elsején, pénteken ünnepli az ország Erdély csatlakozását az anyaországhoz. Az ünnepelés a hagyományos módon folyik le. A fővárosban délelőtt 11 órakor a patriarkatusi székesegyházban hálaadó istentiszteletet tartanak, amelyen megjelennék az Uralkodó udvartartása, a kormány tagjai, a Mihai Viteazul rend lovagjai, a katonai és polgári hatóságok képviselői. A tereken katonazenekar játszik, az iskolák és hatóságok szünetelnek a hadseregben és az iskolákban méltatni fogják a nap jelentőségét. A házakat a román nemzeti zászlókkal díszítik. Vidéken ugyanolyan program szerint 11 órakor istentisztelet lesz az összes templomokban s fellobogózzák a várost. Az iskolák és hatóságok szünetelnek.

— A brassói elemi iskolai oktatás megkezdése. A 11. számú derestey-uti „új iskola” igazgatósága ezután közli az „új iskola” beiratkozott gyermekei szünel, szünel a tanítás a következő helyeken lesz: A Mircea Voda-utcai 5. számú elemi iskolában az I. és II. osztályosok, a Rovine-utcai 6. számú iskolában pedig a III., IV., V., VI. és VII.-ik osztályosok részére. Az előadások december 1-én reggel 8 órakor kezdődnek. Az igazgatóság kéri a szülőket, hogy gyermekeiket pontosan küldjék az iskolába.

— Karácsonyi vásár a Vöröskereszt rendezésében. Szombaton délelőtt 10 órakor nyitják meg a Román Vöröskereszt Egyesület brassói fiókjának rendezésében a karácsonyi vásárt a Regele Mihai-utca 16 szám alatt az I. emeleten. A brassói közönség figyelmét felhívják arra, hogy minél nagyobb számban keresse fel a kiállítással összekötött vásárt, ahol mindenféle játékokat, ruházati kelléket, háztartási cikket, élelmiszert és másfajta holmit is kaphat jó minőségben és mérsékelt árk mellett. A karácsonyi vásárt három napon át, szombaton, vasárnap és hétfőn tartják nyitva.

— Nem szüntetik meg a 6%-os bélyeget. Egyes fővárosi lapok nyomán nemrég közöltük, hogy a minisztérium illetékes osztályán a 6%-os bélyeg helyettesítésének módját tanulmányozták. Ezzel szemben a brassói pénzügyigazgatóság a következők közlésére kért fel: A kereskedők, iparosok és vevőközönség tudomására hozzuk, hogy a 6%-os bélyeg megszüntetésének híre nem felel meg a valóságnak. Ellenkezőleg; a pénzügyminisztériumban tartott legutóbbi értekezleten a bélyeg alkalmazásának fokozottabb ellenőrzését határozták el. Ezután hívjuk fel az érdekelteket, hogy idejében lássák el magukat megfelelő mennyiségű 6%-os bélyeggel, nehogy ezáltal büntetésnek tegyék el magukat a megítélendő ellenőrzés alkalmával. A vásárló közönség is kérje bevásárlásai alkalmával a 6%-os bélyeggel ellátott jegyzéket, mert ennek hiányában az utcai ellenőrző közegek a vásárolt holmit elkobozzák.

* Aki tud valamit Herskovits Ferenc kolozsvári „Familia” kenyerüzemi szöfőről, Herskovits Sándor kolozsvári „Familia” kenyérgyári pékéről, Herskovits Jenő albertalvai „Lóden” posztógyári szövmesteréről, értesítse Kümmelheim Bélát Déván, str. Eminescu 66.

A dunai szovjethadsereg elfoglalta Pécsét és Mohácsot

Elesett Eger városa is

(Moszkva.) Szerda este Sztalin tábornagy külön napiparancsot intézett Tolbukin tábornaghoz, a magyarországi arcvonalon elért rendkívüli hadi-sikerek alkalmából. Tolbukin hadserege áttörte a német és magyar hitlerista csapatok harcveronalát és a Dráva folyón átkelve behatolt a Dunántúlra. A szovjet csapatok bevették Magyarország egyik legjelentősebb városát, Pécsét, a történelmi emlékü Mohácsot és még sok más helységet. Az áttörés 120 kilométer széles arcvonalon történt 40 kilométer mélységben. A győzelemben résztvevő csapatok a „dunai” elnevezést kapták. Moszkva szerda este 224 ágyúból husz ágyúlövessel ünnepelte a győzelmet.

A hadműveletben Tito tábornok néphadserege is részt vett.

(București.) A Román Nagyvezérkar jelentése szerint a román csapatok Magyarország északi részén széles arcvonalon elérték a Bodrog-folyót. A Bükk-hegységben a hegyi vadászok nehéz harcokban visszaverték az ellenséget. Budapesttől keletre két magaslatot elfoglaltak.

(Moszkva.) A szovjetcsapatok elfoglalták Eger városát, amely Budapesttől 60 mérföldnyire fekszik.

(London.) A szovjetcsapatok folytatták előrenyomulásaikat Kelet-Szlovákia irányában. Petrov tábornok csapatai erős harcok után elfoglalták 60 községet. A támadás

iránya a duklai szoros, melytől a szovjet csapatok már csak 12 km távolságban vannak. Erős támadó erők Nyiregyházától keletre átlépték a Tiszát, a folyót átlépő szovjetcsapatok 6 km-re vannak Sátorlajuhelytől.

A szovjetcsapatok Kelet-szlovákiai előretörése szoros összefüggésben van a dél-Lengyelországban most megindult offenzívával. Konyev tábornok csapatai erős harcok után behatoltak a duklai-hágóba. Előretörésük célja, hogy egyesüljenek Petrov tábornok csapataival.

A kanadai hadsereg is behatolt Németországba

(London.) A nyugati arcvonalon harcoló kanadai csapatok első ízben küzdenek német földön. Az első kanadai hadsereget a Schelde-folyó torkolatánál titokban átszállították a németországi arcvonalra, ahol meglepetésszerű támadással előretört és 2 kilométer mélyen hatolt be német területre.

Patton amerikai tábornok hadserege je-

lentős térféreségre tett szert és 42 km frontot foglalt el a Saar-vidéken.

Kirschberg városát a szövetséges csapatok megszállták.

(London.) Szövetséges repülőgépek igen erős raja Hannover városának ipari célpontjait támadták meg. Tegnap nappal a támadások főcélpontja Dortmund városa volt.

Egyre feszültebb a belpolitikai helyzet

Letartóztattak egy táblai főügyészt

A béremelési kulcsszám megállapítása

(București.) Mint megállapítható, a politikai feszültség állandóan fokozódik és az „Apărătorii Patriei” külvárosban történt események után már-már kormányválsággá alakult át. Erre mutat, hogy máris megkezdődtek az ilyen helyzettel együtt járó tanácskozások. Így tegnap délelőtt fontos megbeszélés folyt Titel Petrescu, a Szociál-Demokrata Párt és Groza Petre dr. helyettes miniszterelnök, az Ekáfront elnöke között. A megbeszélésen a jelenlegi feszült politikai helyzetet vitatták meg.

(București.) A kormány gazdasági bizottsága fontos ülést tartott, amelyen részt vettek a gazdasági jellegű tárcák összes miniszterei. A kormány gazdasági bizottsága megállapította a kulcsot, amelynek alapján a köz- és magántisztviselők és

általában az alkalmazottak munkabéret fel-emeltek. Ezzel egyidőjűleg megtanácskoztak az árrögzítésre vonatkozó intézkedéseket is.

(București.) A constantai megyefőnök rendeletére a helyi katonai hatóságok letartóztatták Agrar constantai ítéltáblai főügyészt. A letartóztatás a légionista mozgalom vezetői ellen hozott intézkedések keretében történt.

(București.) Hivatalosan megerősítik, hogy Balaban Aurel ezredes lemondott miniszterelnökségi államtitkári tisztségéről.

(București.) A közoktatásügyi minisztérium rendelte értelmében Constantinescu-lasi egyetemi tanár, az ismert fasiszta-ellenes harcok visszakapja egyetemi tanári székét a fővárosi tudományegyetemen.

Januárban választják meg a Szovjetszövetség legfőbb egyházi méltóságát

(Moszkva.) A Szovjetszövetség püspöki karának értekezlete elhatározta, hogy 1945 január 31-én választják meg Moszkva és az egész Szovjetszövetség patriárkáját. A főpapválasztásra meghívják a konstantinápolyi, a jeruzsálemi és az antiochiai patriárkát is.

Tokio ismét bombázópor alatt

(Washington.) A Saipan-szigeti támaszpontból felszálló superbombázók ismét erős támadást intéztek Tokió ellen.

A Fülöp-szigetek előtt amerikai repülőgépek megtámadták egy japán hajókaravánt és elsüllyesztettek három torpedórombolót és tíz szállítóhajót. Tízezer japán katona a vízbe fullt.

Kivégezték Mandel francia miniszter gyilkosait

(Párizs.) Tegnap megtörtént George Mandel volt francia belügyminiszter gyilkosainak kivégzése. A fasiszta gyilkosok egyik bűntársát 25 évi kényszermunkára ítélték.

Churchill miniszterelnök a háború végéről

(London.) Churchill angol miniszterelnök az alsóházban beszédet mondott, amelyben részletesen foglalkozott a nyugati arcvonalon elért rendkívüli jelentőségű hadisikerekkel. Megjegyezte, emellett, hogy mégsem kell számítani a háború villámgyors befejezésére s emlékeztette a képviselőket korábbi beszédére, amelyben 1945 tavaszára vagy a nyár elejére jósolta a háború valószínű befejezését.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szög 150 lej minden további szó 15 lej. Állásikeresőknek 50%, enedmény.

Munkakereslet, kínálat

Kifutónak, kihordónak leányt, fiút, asszonyt, férfit keresünk. Jelentkezni kiadóhivatalunkban. (108)

Idősebb leány délelőtti kisebb háztartásba főzéshez ajánlkozik. Braun Elza, Brassó, str. Biserica Română 6. (102)

Vétel, eladás

Hálószoba jutányos áron azonnal eladó, Braşov, Str. Regentul Buzdugan 21 (volt Egres utca). (84)

Ingatlan, bérlet

Olasz család sürgősen keres központi 2-3 szobás modern lakást. Visconti, Brassó, Sft. Ioan 4. Telefon 13-36 vagy 15-98. (106)

Kiadó üres szoba mellékhelyiséggel azonnalra, kis családnak is. Érdeklődni a kiadóhivatalban. (105)

Kiadó Várutcaiban utcai napos emeleti szoba. Érdeklődők címeiket adják le a kiadóhivatalban. (100)

MAGYAR-OROSZ

szótár, kapható
Elekes könyvkereskedésében, Brassó

CIRKUSZ

„KRATEYL E.”

Mai naptól új műsor
Zenekar: Bat. 3 Vándori
Csütörtökön, szombaton és vasárnap d. a. 8 órakor
MATINEE
Esti előadás fél 6 órakor
Jól fűtött, kedvező időre is berendezett cirkusz
Péntek este csak felnőtteknek

Ist. Tódor János

író-címező-számoló-könyvelő-sokszorosító-gépjavitó szakmühelye — új gépek lerakata
BRAŞOV, Str. Reg. Carol 31 (volt „Olimpia”) TELEFON 29-47

Brassóban, str. I. C. Brătianu (volt Korház-n.) 1 szám alatt
pénteken, december 1-én
nyitjuk meg új

Csőüzletünk

a vásárlókönnyű igényeinek minden tekintetben megfelelő választékú raktárral és a mai viszonyoknak megfelelő árk mellett

Árakat feltüntető kirakatainkat tekintse meg!

DERBY
csőüzlet